

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 1095

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: 1) Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας Κοινωνικής
Ασφάλισης)
Πολιτική Γραμματεία
2) Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών
E-mail: eoty@otenet.gr
3) Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών
E-mail: pab@otenet.gr

ΘΕΜΑ: Υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών, ενόψει της 3ης του Δεκεμβρίου, Παγκόσμιας Ημέρας Ατόμων με Αναπηρία.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 565/9-12-2024 Αναφορά.

Σε απάντηση της παραπάνω Αναφοράς η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. κ. Κεφαλογιάννη και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Αίτημα για επαναφορά κύριων και επικουρικών συντάξεων ιδιωτικού και δημοσίου τομέα στα επίπεδα Δεκεμβρίου 2011 καθώς και της 13^{ης} και 14^{ης} σύνταξης (δώρα εορτών και επιδόματα αδείας).

Με τις διατάξεις της υποπαρ. Β4 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (Α'222) για το Δημόσιο Τομέα, και με τις διατάξεις της υποπ. ΙΑ.6 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (Α'222) για τον Ιδιωτικό Τομέα, καταργήθηκαν τα δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδείας για τους συνταξιούχους όλων των πρώην φορέων κοινωνικής ασφάλισης, για τον ΟΓΑ και για το δημόσιο από 01.01.2013. Κατ' εξαίρεση, με την παρ. 4 άρθρου 1 και την παρ. 6 του άρθρου 34 του ν.4111/2013 (Α'18) και την παρ. 8 του άρθρου 4 του ν.4151/2013, θεσπίστηκαν εξαιρέσεις από την κατάργηση των ανωτέρω παροχών, ειδικά για ορισμένες κατηγορίες ατόμων με αναπηρία. Ειδικότερα, προβλέφθηκε ότι τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας θα εξακολουθήσουν να καταβάλλονται επιμεριζόμενα σε δωδεκάμηνη βάση προσαυξάνοντας τη μηνιαία σύνταξη:

(α) **για το Δημόσιο Τομέα:** στους συνταξιούχους του Δημοσίου με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, στους αναπήρους πολέμου αξιωματικούς πολεμικής διαθεσιμότητας, καθώς και στους υπηρετούντες στο σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας της κατηγορίας μονίμου διαθεσιμότητας, με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, και σε όσους συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/1990 και 1977/1991, και (β) **για τον Ιδιωτικό Τομέα:** σε όσους ελάμβαναν το εξωιδρυματικό επίδομα των παρ. 1 και 2 του άρθρου 42 του Ν. 1140/1981.

Με τις διατάξεις του ν.4387/2016 (Α'85), όπως ισχύει μετά το ν.4670/2020 (Α'73), αναμορφώθηκε πλήρως το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και η κύρια σύνταξη αποτελείται από το άθροισμα εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης για όλους τους ασφαλισμένους που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης από 13.5.2016. Οι συντάξεις και τα αναπηρικά επιδόματα που χορηγούνται εφεξής δεν περιλαμβάνουν ποσά δώρων και επιδομάτων αδείας.

Ωστόσο, σύμφωνα με τις διατάξεις επανυπολογισμού και αναπροσαρμογής των κύριων συντάξεων των άρθρων 14 και 33 του ν.4387/2016, οι καταβαλλόμενες την 12.5.2016 συντάξεις προστατεύτηκαν με ρητή πρόβλεψη στο νόμο ότι, συνεχίζουν να καταβάλλονται κατ' ελάχιστο, στο ύψος που διαμορφώθηκαν κατά την 31.12.2014. Με βάση τα ανωτέρω, οι συνταξιούχοι του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα που υπάγονταν στις ανωτέρω εξαιρέσεις, συνέχισαν και μετά την 12.05.2016 να λαμβάνουν ποσά συντάξεων από δώρα εορτών και επίδομα αδείας, καθώς αυτά έχουν ενσωματωθεί ως ποσά στο συνολικό ύψος της σύνταξής τους (εθνική και ανταποδοτική). Επομένως, οι τυφλοί συνταξιούχοι του ιδιωτικού τομέα με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω που λαμβάνουν το εξωιδρυματικό επίδομα έχουν προσαύξηση στη σύνταξή τους από δώρα εορτών και επίδομα αδείας. Οι ασφαλισμένοι του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα που συνταξιοδοτούνται από 13.5.2016 και εφεξής λαμβάνουν την εθνική και ανταποδοτική σύνταξη υπολογιζόμενη με τους ενιαίους κανόνες υπολογισμού και δεν λαμβάνουν δώρα εορτών και επίδομα αδείας.

2. Αίτημα για χορήγηση πλήρους ποσού εθνικής σύνταξης ανεξάρτητα από έτη ασφάλισης και ποσοστό αναπηρίας.

Η εθνική σύνταξη, η οποία αποτέλεσε νέο θεσμό κατά την μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, λειτουργεί αφενός αναδιανεμητικά, μέσω της χορήγησης μεγαλύτερου ποσού σύνταξης από αυτό που θα δικαιολογούσε η αυστηρή ανταποδοτικότητα, ιδίως σε όσους έχουν χαμηλότερα εισοδήματα ή λίγα χρόνια ασφάλισης, και αφετέρου εγγυητικά, θεσπίζοντας για όλους τους ασφαλισμένους ένα ελάχιστο όριο προστασίας έναντι της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Ο προσδιορισμός του αρχικού επιπέδου της εθνικής σύνταξης σε τριακόσια ογδόντα τέσσερα ευρώ (384€) έγινε με βάση το εξήντα τοις εκατό (60%) του διάμεσου εισοδήματος. Από 1.1.2024 το ποσό της εθνικής σύνταξης ανέρχεται σε τετρακόσια είκοσι έξι ευρώ και δεκαεπτά λεπτά (426,17€) και από 1.1.2025 αυξήθηκε κατά δύο κόμματα τέσσερα τοις εκατό (2,4%), ήτοι ανέρχεται σε τετρακόσια τριάντα έξι ευρώ και τριάντα εννέα λεπτά (436,39€).

Η εθνική σύνταξη καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος και μειώνεται ανάλογα με τα έτη μόνιμης και νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα, τα έτη ασφάλισης, τη λήψη σύνταξης σε μικρότερο όριο ηλικίας από το οριζόμενο για πλήρη σύνταξη και το ποσοστό αναπηρίας. Στους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας με ποσοστό άνω του 80% και

στους συνταξιούχους γήρατος με αιτία την αναπηρία (ν.612/1977 και διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν – εν προκειμένω στους τυφλούς εξ αμφοτέρων των οφθαλμών συνταξιούχους οποιουδήποτε πρώην φορέα και παντελώς τυφλούς συνταξιούχους του δημοσίου) χορηγείται το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης ανεξαρτήτως χρόνου ασφάλισης. Στους λοιπούς συνταξιούχους λόγω αναπηρίας εφαρμόζονται ενιαία οι μειώσεις στην εθνική σύνταξη. Πρώτα εφαρμόζεται η μείωση ανάλογα με τα έτη ασφάλισης (με μέγιστη μείωση ύψους 10% για συνταξιοδότηση με έως δεκαπέντε έτη ασφάλισης) και κατόπιν εφαρμόζεται η μείωση ανάλογα με τη βαθμίδα αναπηρίας. Ειδικότερα, στους συνταξιούχους με ποσοστό αναπηρίας από 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της εθνικής σύνταξης, ενώ στους συνταξιούχους με ποσοστό αναπηρίας από 50% έως και 66,99% χορηγείται το 50% της εθνικής σύνταξης.

3. Αίτημα για τροποποίηση του άρθρου 39 του ν.4670/2020 ώστε το ποσοστό εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης (6%) στους τυφλούς συνταξιούχους που λαμβάνουν δυο κύριες ή επικουρικές συντάξεις να παρακρατείται επί μίας μόνο κύριας ή επικουρικής σύνταξης με το μεγαλύτερο ποσό.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.4387/2016 από 01.07.2016 η εισφορά υγειονομικής περίθαλψης υπέρ ΕΟΠΥΥ για παροχές ασθένειας σε είδος καθορίζεται σε ποσοστό 6% και υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου ποσού κύριας και επικουρικής σύνταξης αφού αφαιρεθούν τα ποσά που αντιστοιχούν στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και στην Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης. Σε περίπτωση συρροής περισσότερων της μιας κύριων ή επικουρικών συντάξεων στο ίδιο πρόσωπο, το ως άνω ποσοστό ύψους 6% υπολογίζεται επί του αθροίσματος των καταβαλλόμενων κύριων ή επικουρικών συντάξεων ανεξαρτήτως αιτίας συντάξεως και κατηγορίας.

Με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν.4670/2020 (Α'43) αντικαταστάθηκε το άρθρο 44 του ν.4387/2016 (Α'85) και προστέθηκε τρίτο εδάφιο στην περ. α της παρ.30 του άρθρου 1 του ν.4334/2015 (Α'80) με το οποίο ορίζεται ότι στους δικαιούχους σύνταξης που συγχρόνως λαμβάνουν εξωϊδρυματικό επίδομα, ή απολύτου αναπηρίας, ή τυφλότητας δεν υπολογίζεται εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί των ανωτέρω επιδομάτων. Συνεπώς, μετά την ισχύ του ανωτέρω νόμου ο υπολογισμός της εισφοράς για υγειονομική περίθαλψη γίνεται με ενιαίο τρόπο σε όλους τους συνταξιούχους, ανεξαρτήτως ποσού και κατηγορίας συντάξεως με εξαίρεση τους δικαιούχους συντάξεως, που συγχρόνως λαμβάνουν και εξωϊδρυματικό επίδομα, ή επίδομα απολύτου αναπηρίας, ή τυφλότητας οι οποίοι δεν υπόκεινται σε παρακράτηση εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί των ανωτέρω επιδομάτων από τον Μάρτιο του 2020 και εφεξής. Όσον αφορά την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 39 του ν.4670/2020 ώστε οι συνταξιούχοι αναπηρίας να καταβάλλουν εισφορές για υγειονομική περίθαλψη σε περίπτωση συρροής στο ίδιο πρόσωπο δύο συντάξεων μόνο επί της κύριας και της επικουρικής σύνταξης με το μεγαλύτερο ύψος, θα δημιουργήσει ανισότητα μεταξύ των συνταξιούχων που λαμβάνουν δύο συντάξεις και μείωση των εσόδων του ΕΟΠΥΥ και σε κάθε περίπτωση απαιτεί έρευνα στο πλαίσιο των δημοσιονομικών περιορισμών.

4. Αίτημα για τροποποίηση του τρόπου υπολογισμού της ανταποδοτικής σύνταξης για τους τυφλούς ασφαλισμένους που συνταξιοδοτούνται με τον ν.612/1977 ή άλλες διατάξεις και λαμβάνουν επίδομα απολύτου αναπηρίας ή με το π.δ. 169/2007 και λαμβάνουν επίδομα ανικανότητας. - Κατάργηση υπολογισμού μέσου όρου αποδοχών για τον προσδιορισμό συντάξιμων αποδοχών και λήψη υπόψη του τελευταίου μήνα πριν τη συνταξιοδότηση. - Αύξηση ποσοστού αναπλήρωσης από 35 σε 40 έτη.

Στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης γήρατος λόγω αναπηρίας του ν. 612/1977 (Α' 164) και των νόμων που παραπέμπουν σε αυτόν, καθώς και του τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (Α' 210), για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος απαιτείται η συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης για τους μη-μισθωτούς και δεκατριών ετών και έξι μηνών για τους μισθωτούς, και δεν απαιτείται η συμπλήρωση ορισμένου ορίου ηλικίας. Για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της περ. γ παρ. 2 του άρθρου 28 του ν.4387/2016. Ειδικότερα, η ανταποδοτική σύνταξη υπολογίζεται με ποσοστό αναπλήρωσης που αντιστοιχεί σε τριανταπέντε (35) έτη ασφάλισης, εφόσον ο χρόνος ασφάλισης υπολείπεται των τριανταπέντε (35) ετών και αν υπερβαίνει τα τριανταπέντε (35) έτη υπολογίζεται επί του συνόλου χρόνου ασφάλισης. Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου από την 1.1.2002 μέχρι την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Με βάση τα ανωτέρω, ο προνομιακός τρόπος θεμελίωσης και υπολογισμού εξακολουθεί να εφαρμόζεται και μετά τον ν.4387/2016. Τονίζεται ότι, τόσο με τις διατάξεις του ν. 4387/2016 όσο και με προϊσχύουσες διατάξεις, οι συντάξιμες αποδοχές που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξης είναι κοινές για όλους τους ασφαλισμένους και δεν διαφοροποιούνται για όσους συνταξιοδοτούνται με αιτία την αναπηρία. Τέλος, επισημαίνεται ότι μόνο οι τυφλοί συνταξιούχοι γήρατος λόγω αναπηρίας του ν.612/1977 δικαιούνται το επίδομα απολύτου αναπηρίας, σε αντίθεση με τους λοιπούς συνταξιούχους του ν.612/1977 που πάσχουν από άλλες παθήσεις.

5.Αίτημα για εξαίρεση των τυφλών με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω από την κατάργηση της προσωπικής διαφοράς και του συμψηφισμού αυτής με την εκάστοτε αύξηση συντάξεων.

Η προσωπική διαφορά που προκύπτει από τον επανυπολογισμό των καταβαλλόμενων την 13.5.2016 κύριων συντάξεων, αλλά και των νέων μετά την έναρξη εφαρμογής του ν.4387/2016 συντάξεων που απονεμήθηκαν τα έτη 2016, 2017 και 2018, προβλέφθηκε για λόγους προστασίας του ύψους της κύριας σύνταξης, όπως αυτή υπολογιζόταν πριν και μετά τους ενιαίους κανόνες του ν.4387/2016. Για τον μετριασμό του ανωτέρω μέτρου με τις διατάξεις του άρθρου 17 του πρόσφατου ν.5162/2024 (Α'198.05.12.2024), θεσπίστηκε έκτακτη εφάπαξ καταβαλλόμενη ενίσχυση, ειδικά για συνταξιούχους με προσωπική διαφορά μεγαλύτερη των δέκα (10) ευρώ, η οποία κυμαίνεται από 100 έως 200 ευρώ.

Όσον αφορά στις επικουρικές συντάξεις, με το άρθρο 44 του ν. 4670/2020 αντικαταστάθηκε το άρθρο 96 του ν. 4387/2016 και καταργήθηκε ο επανυπολογισμός των επικουρικών συντάξεων.

Ειδικότερα, στην παρ. 4 προβλέπεται ότι οι ήδη καταβαλλόμενες έως 30 Σεπτεμβρίου 2019 συντάξεις, που αφορούν αιτήσεις που είχαν υποβληθεί έως 31.12.2014, συνεχίζουν να καταβάλλονται από 1.10.2019 στο ύψος του ποσού που είχαν διαμορφωθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στις 31.12.2014. Στο ανωτέρω ποσό διενεργείται η κράτηση υπέρ υγειονομικής περίθαλψης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 30 του άρθρου 1 του ν. 4334/2015, ενώ το καταβαλλόμενο ποσό προ φόρου δεν μπορεί να υπολείπεται του προ φόρου καταβαλλόμενου ποσού στις 31.12.2014. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται πλέον προσωπική διαφορά στις επικουρικές συντάξεις.

6.Αίτημα για χορήγηση επικουρικών συντάξεων βάσει των διατάξεων του ν. 612/1977

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 96 του ν. 4387/2016, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44 του ν. 4670/2020 *«από 13.5.2016 ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. χορηγεί αποκλειστικά την επικουρική σύνταξη, όπως ρυθμίζεται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Από την ίδια ως άνω ημερομηνία οι διατάξεις που προβλέπουν κατώτατα όρια επικουρικών συντάξεων ή χορήγηση άλλων παροχών ή επιδομάτων καταργούνται και η χορήγηση της επικουρικής σύνταξης γίνεται αποκλειστικά με τους όρους του παρόντος»*. Ως εκ τούτου, η ισχύουσα νομοθεσία δεν προβλέπει τη χορήγηση οποιουδήποτε επιδόματος από το Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ για τις συντάξεις που αφορούν σε αιτήσεις από 01.01.2015 και μετά, με έναρξη καταβολής επίσης από την εν λόγω ημερομηνία.

Κύριος σκοπός της θέσπισης των εν λόγω διατάξεων ήταν η αντιμετώπιση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του πρ. ΕΤΕΑΕΠ, σήμερα Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ και ο καθορισμός των συνταξιοδοτικών παροχών του με βάση την αρχή της ανταποδοτικότητας, καθόσον εφαρμόζεται το διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση. Με το δεδομένο ότι οι διατάξεις που αφορούν στον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης (άρθρο 96) αφορούν όλους τους ασφαλισμένους και συνταξιούχους του εν λόγω Κλάδου, η ενδεχόμενη τροποποίηση της ανωτέρω αναφερόμενης διάταξης για την συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλισμένων, θα διατάρασσε την ισορροπία του εν λόγω συστήματος, το οποίο σχεδιάστηκε με σκοπό την προστασία των μεσαίων και χαμηλότερων συντάξεων αλλά και την αποκατάσταση της αρχής της αναλογικότητας εισφορών-παροχών.

7.Αίτημα για εξαίρεση των τυφλών από τις περικοπές του ν. 4024/2011 στην εφάπαξ παροχή και κατά προτεραιότητα χορήγησή της στους τυφλούς δικαιούχους.

Επειδή οι φορείς-τομείς πρόνοιας, στην πλειονότητά τους, είχαν συσσωρευμένα ελλείμματα και αντιμετώπιζαν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, ήταν επιτακτική η ανάγκη εισαγωγής μεταρρυθμίσεων με τον νόμο 4024/2011 (και μετέπειτα με τον ν. 4093/2012), ώστε να εξαιρεθούν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές και τα συσσωρευμένα ελλείμματά τους και να υπάρξει αποτελεσματική και βιώσιμη λύση για την αντιμετώπιση του οικονομικού προβλήματος που παρουσίαζαν. Στην προσπάθεια αυτή κρίθηκε αναγκαίο να συμβάλλουν όλοι οι ασφαλισμένοι και για το λόγο αυτό οι ανωτέρω μειώσεις είναι οριζόντιες, χωρίς καμία εξαίρεση σε

οποιαδήποτε κατηγορία προσώπων. Ειδικότερα, με την παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4024/2011 εισήχθησαν μειώσεις στο ποσό της εφάπαξ παροχής που απέδιδε ο Τομέας Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, ο Κλάδος Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ και ο Τομέας Πρόνοιας Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας του ΤΑΥΤΕΚΩ, όπως η παροχή υπολογιζόταν με βάση τον καταστατικό τρόπο υπολογισμού.

Το θέμα της μείωσης της εφάπαξ παροχής βάσει των ανωτέρω διατάξεων, εισήχθη προς συζήτηση ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του ν. 3900/2010 σε «δίκη-πιλότο». Με την Απόφαση 734/2016 της Ολομέλειας του ΣτΕ απορρίφθηκε η σχετική Προσφυγή και κρίθηκαν συνταγματικές οι περικοπές της εφάπαξ παροχής των συνταξιούχων του Ελληνικού Δημοσίου (πρώην ΤΠΔΥ) των προαναφερόμενων νόμων. Επισημαίνεται ότι, βάσει του άρθρου 35 του ν. 4387/2016 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 4670/2020, εφαρμόζεται πλέον από τον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του e-ΕΦΚΑ, στον οποίο έχουν ενταχθεί όλοι οι πρώην φορείς πρόνοιας, ενιαίος τρόπος υπολογισμού της εφάπαξ παροχής για όλους τους ασφαλισμένους που έχουν αποχωρήσει από την 1η. 9.2013 και μετά, με τον οποίο δεν επιβάλλονται οι εν λόγω μειώσεις των νόμων 4024/2011 και ν. 4093/2012, οι οποίες και αφορούσαν στον καταστατικό τρόπο υπολογισμού.

Αναφορικά με τη δυνατότητα επίσπευσης, σας γνωρίζουμε ότι στις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 35 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, ρυθμίζεται το καθεστώς της κατ' απόλυτης προτεραιότητας καταβολής της παροχής από τον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του e-ΕΦΚΑ.

8.Αίτημα για επιστροφή του απολεσθέντος εισοδήματος των αγροτών μετά την ενοποίηση των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης.

Με την ενοποίηση των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και την ένταξη του πρώην ΟΓΑ στον e-ΕΦΚΑ, τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των ασφαλισμένων αγροτών δεν απωλέσθηκαν. Ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης τροποποιήθηκε ενιαία για όλους τους συνταξιούχους του νέου φορέα, ωστόσο το ύψος της καταβαλλόμενης σύνταξης κατά την ενοποίηση προστατεύθηκε με ρητή διάταξη νόμου.

Ειδικά για τους συνταξιοδοτούμενους από τον πρώην ΟΓΑ, με το άρθρο 99 του ν. 4387/2016, προβλέφθηκε μια ειδική μεταβατική περίοδος μέχρι 31-12-2030 προκειμένου οι συνταξιοδοτικές παροχές του πρώην φορέα να εναρμονιστούν πλήρως με τα οριζόμενα στο ν. 4387/2016. Η θέσπιση της ανωτέρω μεταβατικής περιόδου έως την πλήρη εφαρμογή του νέου τρόπου υπολογισμού της σύνταξης για τους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ κρίθηκε αναγκαία για την προστασία των αγροτών, καθώς σύμφωνα και με την αιτιολογική έκθεση του ν. 4387/2016 ο νόμος προβλέπει μεν την ουσιαστική ενοποίηση του προηγούμενου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με την θέσπιση ενιαίων κανόνων για όλους τους ασφαλισμένους, παλαιούς και νέους, προκειμένου να διασφαλισθεί η ισονομία και η κοινωνική δικαιοσύνη, αλλά παρέχει τη δυνατότητα θέσπισης εξαιρέσεων για τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Υπό αυτό το σκεπτικό, για λόγους δηλαδή ισότιμης μεταχείρισης και κοινωνικής δικαιοσύνης των ασφαλισμένων κρίθηκε σκόπιμη η θέσπιση του αρ. 99 του ν. 4387/2016 για την προστασία των ασφαλισμένων του πρώην ΟΓΑ και την ηπιότερη μετάβασή τους στον νέο τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, καθώς με δεδομένο ότι για τον υπολογισμό της σύνταξης κατά το ν. 4387/2016

λαμβάνονται υπόψη οι συντάξιμες αποδοχές του ασφαλισμένου από το 2002 και μετά, τούτες για την εν λόγω κατηγορία ασφαλισμένων θα είναι κατά μέσο όρο πολύ χαμηλότερες σε σχέση με τους λοιπούς ασφαλισμένους και θα διαμορφώνουν ποσά ανταποδοτικής σύνταξης πολύ χαμηλά.

Με το άρθρο 26 του ν.4997/2022 ενοποιήθηκαν οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο για όλους τους ασφαλισμένους του e-ΕΦΚΑ. Ειδικώς για τους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ, οι νέες προϋποθέσεις εφαρμόζονται από 1.1.2024. Για το χρονικό διάστημα από 1.1.2024 μέχρι 31.12.2024 το ελάχιστο ποσοστό αναπηρίας που απαιτείται είναι 59% και από 1.1.2025 είναι 50% όπως και στους υπόλοιπους ασφαλιστικούς φορείς (αντί του 67% που ήταν πριν).

9.Αίτημα για προσαύξηση της σύνταξης κατά ποσοστό 20% με οικογενειακό επίδομα για οικογένειες με τέκνο με αναπηρία που δεν εργάζεται.

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 10 και της παρ. 3 του άρθρου 27 του ν.4387/2016 καταργήθηκαν οι καταστατικές και γενικές διατάξεις που αφορούσαν στη χορήγηση οικογενειακών επιδομάτων (για σύζυγο και τέκνα) στους ασφαλισμένους οι οποίοι συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις και τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης του ν.4387/2016. Τα επιδόματα λόγω τέκνων χορηγούνται από τον ΟΠΕΚΑ, αρμοδιότητας του συνενωμένου Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στις οικείες διατάξεις.

10.Αιτήματα για τα δικαιώματα ανάπηρου τέκνου στη σύνταξη λόγω θανάτου γονέα.

Οι προϋποθέσεις χορήγησης της σύνταξης λόγω θανάτου διέπονται από το ισχύον κατά την ημερομηνία θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου νομοθετικό πλαίσιο. Για θανάτους οι οποίοι έχουν επέλθει από τις 13.05.2016, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 12 όπως ισχύει. Πιο συγκεκριμένα, η σύνταξη εξακολουθεί να καταβάλλεται και μετά το πέρας του 24^{ου} έτους στα δικαιοδόχα τέκνα, εφόσον κατά το χρόνο θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου είναι άγαμα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία και η ανικανότητα τους επήλθε πριν από την συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 119 του ν.5078/2023 (Α' 211) επήλθαν βελτιωτικές μεταβολές που αφορούν στα δικαιοδόχα αμφοτεροπλεύρως ορφανά τέκνα με αναπηρία. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παρ. 2 γ του ανωτέρω άρθρου, παιδί ορφανό και από τους δύο γονείς δικαιούται το εκατό τοις εκατό (100%) της σύνταξης του θανόντος γονέα εφόσον σωρευτικά: α) πάσχει από νοητική υστέρηση ή αυτισμό ή από πολλαπλές βαριές αναπηρίες ή από χρόνιες ψυχικές διαταραχές που επιφέρουν μόνιμο ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, β) οι ανωτέρω αναπηρίες έχουν επέλθει πριν από τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας του τέκνου, δ) δεν ασκεί υπακτέα στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ απασχόληση, με εξαίρεση εκείνη του άρθρου 23 του ν.4488/2017 (Α' 137), περί απασχόλησης λόγω ψυχικών παθήσεων και ε) δε λαμβάνει σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος. Εάν το τέκνο με αναπηρία

δικαιούται κύρια σύνταξη και από τον έτερο θανόντα γονέα, λαμβάνει το 100% της μεγαλύτερης σε ύψος σύνταξης και το 50% της δεύτερης σύνταξης.

Επιπλέον, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν.4499/2017 (Α' 176) περί κατωτάτων ορίων στη σύνταξη λόγω θανάτου. Συνεπώς, το ποσό του κατώτατο ορίου αυξήθηκε από 01.01.2024 και κυμαίνεται από 399,54 έως 426,17 ευρώ, ενώ από 1.1.2025 τα ανωτέρω ποσά αυξάνονται περαιτέρω κατά 2,4%. Το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο κρίνεται επαρκές δεδομένου ότι προσφέρει μία ασπίδα προστασίας σε όλα τα δικαιούχα μέλη της σύνταξης του θανόντος και τους εξασφαλίζει ένα ικανοποιητικό πλαίσιο διαβίωσης.

Ως προς το δικαιούμενο ποσοστό σύνταξης στον επιζώντα σύζυγο/μέλος συμφώνου συμβίωσης επισημαίνεται ότι με το άρθρο 9 του ν.4611/2019 επήλθαν σημαντικές βελτιωτικές μεταβολές. Πιο συγκεκριμένα, από 17.05.2019 ο επιζών δικαιούχος σύζυγος της σύνταξης λόγω θανάτου όλων των ενταχθέντων στο e-ΕΦΚΑ φορέων, δικαιούται το 70% της σύνταξης λόγω θανάτου για μία τριετία. Μετά την παρέλευση αυτού του χρονικού διαστήματος, το ως άνω ποσοστό μειώνεται στο μισό, δηλαδή λαμβάνει το 35%, εφόσον ο δικαιούχος εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν στην περίπτωση που ο επιζών σύζυγος, κατά το χρόνο θανάτου έχει ποσοστό αναπηρίας άνω του 67%. Στην περίπτωση αυτή εξακολουθεί να λαμβάνει το 70% της σύνταξης ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

Όσον αφορά στις επικουρικές συντάξεις, με το άρθρο 116 του ν. 5078/2023 τέθηκαν ενιαίες προϋποθέσεις για την απονομή επικουρικής σύνταξης του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ. Ειδικότερα, στην παρ. 3 προβλέπεται ότι σύνταξη λόγω θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου δικαιούνται οι δικαιούχοι κύριας σύνταξης λόγω θανάτου, εφόσον ο θανών έχει πραγματοποιήσει τον απαιτούμενο χρόνο επικουρικής ασφάλισης για την συνταξιοδότησή του εξ' ιδίου δικαιώματος και για όσο χρόνο συνταξιοδοτούνται για την αυτή αιτία, από τον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του e-ΕΦΚΑ. Ως εκ τούτου, τα ανωτέρω αιτήματα θα πρέπει να εξεταστούν στο πλαίσιο των προϋποθέσεων απονομής κύριας σύνταξης λόγω θανάτου.

11.Αίτημα για επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Αναφορικά με την επιστροφή στους δικαιούχους συντάξεως που συγχρόνως λαμβάνουν επίδομα απολύτου αναπηρίας ή τυφλότητας των αναδρομικών ποσών που αναλογούν στις εισφορές υγειονομικής περίθαλψης επί του εν λόγω επιδόματος, σημειώνεται ότι με την αρ.40021/οικ.10753/494/11-03-2020 (ΑΔΑ:99Φ246ΜΤΛΚ-9ΚΟ) εγκύκλιο έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ για την μη καταβολή εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί του καταβαλλόμενου επιδόματος από τον Μάρτιο του έτους 2020 και εφεξής.

12.Αίτημα για τις επικουρικές συντάξεις παλαιών συνταξιούχων (ΛΕΠΕΤΕ και ΕΛΕΠΕΤΕ-Π.Π. ΕΘΝΑΚ) πρώην υπαλλήλων Εθνικής Τράπεζας

Με τις διατάξεις του εικοστού τετάρτου άρθρου του ν. 4618/2019 (Α'89), όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 4680/2020 (Α'72), οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι των δύο αυτών ειδικών λογαριασμών, ΛΕΠΕΤΕ και ΕΛΕΠΕΤΕ Π.Π.-ΕΘΝΑΚ υπήχθησαν στην ασφάλιση του πρώην ΕΤΕΑΕΠ και νυν Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ από 01.01.2019. Επίσης, καθορίστηκε ο τρόπος υπολογισμού της καταβαλλόμενης από τον e-ΕΦΚΑ επικουρικής σύνταξης, η οποία καταβάλλεται στους μεν συνταξιούχους του ΛΕΠΕΤΕ από 1.3.2018, στους δε συνταξιούχους του ΕΛΕΠΕΤΕ-Π.Π.ΕΘΝΑΚ από 1.8.2018. Όπως προαναφέρθηκε, η ισχύουσα νομοθεσία δεν προβλέπει τη χορήγηση οποιουδήποτε επιδόματος από τον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ για τις συντάξεις που αφορούν σε αιτήσεις από 01.01.2015 και μετά με έναρξη καταβολής επίσης από την εν λόγω ημερομηνία και μετά.

13.Αίτημα σχετικά με τα ΚΕΠΑ

Σκοπός του ΚΕ.Π.Α σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο είναι η εξασφάλιση ενιαίας υγειονομικής κρίσης αναπηρίας για τα πρόσωπα που αιτούνται την αξιολόγησή τους από τις Υγειονομικές Επιτροπές του ΚΕ.Π.Α. Οι Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α. οφείλουν να αποφαίνονται αιτιολογημένα, με πληρότητα και σαφήνεια για όλα τα ζητήματα ιατρικής φύσης που αφορούν στο είδος της πάθησης, το βαθμό αναπηρίας που αυτή επιφέρει στον αιτούντα, καθώς και την εκτιμώμενη διάρκεια τεκμηριώνοντας την υγειονομική τους κρίση, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Ενιαίου Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας (Ε.Π.Π.Π.Α.), σε συνδυασμό με τις γενικές ή ειδικότερες διατάξεις πιστοποίησης αναπηρίας, όπως είναι ο Πίνακας των μη αναστρέψιμων παθήσεων για τις οποίες η διάρκεια της αναπηρίας καθορίζεται επ'αόριστον (ΦΕΚ 4348/τ.Β'25-07-2024) και ο πίνακας των παθήσεων που χαρακτηρίζονται χρόνιες αποκλειστικά για τις ανάγκες του ν.2643/1998.

Επισημαίνεται ότι, με το με αρ. πρωτ. 85093/15-09-2022 (ΑΔΑ: 69ΡΙ46ΜΤΛΚ- 8ΕΓ) έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίστηκε ότι «[...] από τις 16 Σεπτεμβρίου 2022, η αίτηση για πιστοποίηση αναπηρίας στο ΚΕ.Π.Α. υποβάλλεται αποκλειστικώς ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος «Εθνική Πύλη Αναπηρίας»[...]», διαδικασία που απλουστεύει την υποβολή της αίτησης και ελαχιστοποιεί την ταλαιπωρία των πολιτών. Με το νέο σύστημα, ο πολίτης υποβάλλει μία και μοναδική αίτηση για πιστοποίηση αναπηρίας από το ΚΕ.Π.Α., ανεξαρτήτως της παροχής που επιθυμεί έπειτα να αιτηθεί. Η πιστοποίηση που λαμβάνει είναι ενιαία και τον πιστοποιεί ως προς τα ιατρικά κριτήρια κάθε δυνατής ασφαλιστικής, προνοιακής, κοινωνικής ή άλλου είδους παροχής.

Σύμφωνα το άρθρο 103 του ν.4961/2022 (Α' 146), το ΚΕ.Π.Α. εκδίδει τη Γ.Α.Π.Α. (Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας), η οποία είναι δεσμευτική για τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και τις υπηρεσίες του Δημοσίου. Η Γ.Α.Π.Α. ορίζει τη διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης αναπηρίας και καταγράφει τις διαπιστωθείσες παθήσεις του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με την κωδικοποίηση νόσων κατά ICD-10 και το ποσοστό ιατρικής αναπηρίας του,

καθώς και τις συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, οι οποίες προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία και για τις οποίες ο ενδιαφερόμενος πληροί τις απαιτούμενες ιατρικές προϋποθέσεις.

Σε ό,τι αφορά στην κατάργηση από τις γνωματεύσεις των Υ.Ε. ΚΕ.Π.Α. του χαρακτηρισμού «Ανίκανος για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα» σας γνωρίζουμε ότι η κρίση από τις υγειονομικές επιτροπές ΚΕ.Π.Α. και ο χαρακτηρισμός «ανικανότητα για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα/εργασία» εφαρμόζεται κατόπιν σχετικού αιτήματος από τον ασφαλιστικό φορέα της παροχής που έχει αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος. Οι Υγειονομικές Επιτροπές του ΚΕΠΑ χρησιμοποιούν στις γνωματεύσεις τους τον όρο «ανίκανος για κάθε βιοποριστική/-ο εργασία/επάγγελμα» γιατί σε διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας περιλαμβάνεται ο όρος αυτός και επομένως η σχετική ιατρική κρίση είναι απαραίτητη προκειμένου είτε για τη συνταξιοδότηση με πολύ ευνοϊκούς όρους ασφαλισμένων που προστατεύουν τέκνα ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία ή των ιδίων των τέκνων στις περιπτώσεις χορήγησης σύνταξης θανάτου, προκειμένου να συνεχιστεί η καταβολή της σύνταξης και πέραν των ορίων ηλικίας που προβλέπονται για τα υγιή τέκνα. Οι σχετικές διατάξεις αναλύονται κατωτέρω και είναι οι εξής :

1. Περ.δ της παρ.3 του άρθρου 28 του α.ν. 1846, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν.1902/1990 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 144 του ν.3655/2008 (Α'58), με την οποία παρέχεται δυνατότητα λήψης πλήρους σύνταξης με τη συμπλήρωση του 55ου έτους και μειωμένης στο 50ο έτος σε ασφαλισμένη του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με πρώτη ασφάλιση μέχρι 31.12.1992 μητέρα με παιδί ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία, η οποία έχει πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης 5.500 ημερών και δεν λαμβάνει σύνταξη από το πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή άλλο οργανισμό κύριας ασφάλισης.

2. Παρ.6 του άρθρου 24 του ν.2084/1992 με την οποία δίνεται αντίστοιχα η δυνατότητα σε ασφαλισμένη από 1.1.1993 οποιουδήποτε φορέα - εκτός δημοσίου, ΟΓΑ και ΝΑΤ- με παιδί ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία που έχει πραγματοποιήσει 6.000 ημέρες ασφάλισης να λάβει πλήρη σύνταξη γήρατος με τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους και μειωμένη με τη συμπλήρωση του 50^{ου} έτους. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται και στους χήρους πατέρες αναπήρων παιδιών (παρ.17 αρ.10 ν.3863/2010, Α'115).

3. Επιπροσθέτως, στην περ. α της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.2084/1992 προβλέπεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης των υπαλλήλων του δημοσίου τομέα που έχουν ανήλικα ή ενήλικα, αλλά ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνα, αρκεί η συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους, εφόσον έχουν 20ετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

4. Ο όρος αναφέρεται επίσης στην παρ.1 του άρθρου 12 του ν.4387/2016 (Α'85), βάσει της οποίας τα τέκνα του θανόντος γονέα, ο οποίος έχει πραγματοποιήσει τον χρόνο ασφάλισης που απαιτείται για τη συνταξιοδότησή του εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας, δικαιούνται να λάβουν τη σύνταξή του υπό τις προϋποθέσεις ότι είναι άγαμα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον η ανικανότητά τους επήλθε πριν τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας τους. Στην περίπτωση αυτή η σύνταξη εξακολουθεί να καταβάλλεται και μετά τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας.

Ο εν λόγω χαρακτηρισμός αποδίδεται μετά από πιστοποίηση αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής και αφορά τα παιδιά με πολύ βαριά αναπηρία εφ' όρου ζωής, μη αναστρέψιμης κατάστασης υγείας, συνήθως εκ γενετής, που εξαιτίας αυτής δεν δύνανται να βιοποριστούν ή καθίσταται υπέρμετρα δύσκολος ο βιοπορισμός τους από δική τους εργασία. Συνεπώς, η συγκεκριμένη κρίση από το ΚΕΠΑ είναι απαραίτητη, ώστε να διασφαλιστεί η ειδική αυξημένη προστασία που παρέχουν οι ανωτέρω διατάξεις στα άτομα της κατηγορίας αυτής.

Τέλος, επισημαίνεται ότι στις πιστοποιήσεις που προκύπτουν κατόπιν ηλεκτρονικής αίτησης από τις 16-09-2022 και μετά για αξιολόγηση από το ΚΕ.Π.Α. μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας (Ε.Π.Α.), η εν λόγω κρίση αποτυπώνεται στη Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (Γ.Α.Π.Α.) με το ακόλουθο λεκτικό «Ο/Η αξιολογούμενος/η πληροί τα μη ασφαλιστικά / ιατρικά κριτήρια της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 2084/1992, της περ. δ της παρ. 3 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 και συναφών διατάξεων» με σήμανση σε περίπτωση θετικής κρίσης «ΝΑΙ», σε περίπτωση αρνητικής κρίσης «ΟΧΙ», ενώ προσδιορίζεται και η ηλικία επέλευσης αυτής (όταν η κρίση είναι θετική) και όχι με το λεκτικό «Ανίκανος για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα/εργασία».

Όσον αφορά στα θέματα στελέχωσης, προκειμένου να καλυφθούν οι πάγιες και διαρκείς ανάγκες των οργανικών Δομών του e-ΕΦΚΑ, ο φορέας έχει προβεί σε ενέργειες για την ενίσχυσή τους με μόνιμο προσωπικό και για την κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων. Αναλυτικότερα, βρίσκονται σε εξέλιξη οι εξής διαδικασίες:

Στο πλαίσιο των Προγραμματισμών Προσλήψεων τακτικού προσωπικού ετών 2020 και 2021, εγκρίθηκαν προς πλήρωση για τον e-ΕΦΚΑ συνολικά εκατόν ογδόντα έξι (186) θέσεις τακτικού προσωπικού. Για την πλήρωση των ως άνω εκατόν ογδόντα έξι (186) θέσεων:

Α. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), σε εφαρμογή των διατάξεων του ν.4970/2020, έχει προβεί στην έκδοση της με αρ. 9Κ/2022 Προκήρυξης (ΦΕΚ 78/τ. ΑΣΕΠ/07-12-2022) για την πλήρωση με σειρά προτεραιότητας εκατόν εβδομήντα τριών (173) θέσεων μόνιμου προσωπικού Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης e-ΕΦΚΑ (Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων) σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4765/2021, η οποία αφορά τον ετήσιο Προγραμματισμό Προσλήψεων τακτικού προσωπικού ετών 2020 (ογδόντα (80) θέσεις) και 2021 (ενενήντα τρεις (93) θέσεις). Έχουν καταρτιστεί από το ΑΣΕΠ οι πίνακες για τους εκατόν τέσσερις (104) οριστικά διοριστέους κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης της προκήρυξης 9Κ/2022 ΑΣΕΠ, για τους δεκαοκτώ (18) οριστικά διοριστέους κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης της Προκήρυξης 9Κ/2022 ΑΣΕΠ, για τους πενήντα ένα (51) οριστικά διοριστέους κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Προκήρυξης 9Κ/2022 ΑΣΕΠ και έχει εκδοθεί η απόφαση κατανομής από το Υπουργείο Εσωτερικών για τις κατηγορίες Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Έχουν εκδοθεί αποφάσεις διορισμού για πενήντα (50) διοριστέους. Για τους υπόλοιπους διοριστέους η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Β. Με τις με αριθ. 59/1/29.01.2021 (508 Β'), οικ. 4579/136/01.02.2021 (467 Β' και 1508 Β' διόρθωση σφάλματος) και 95222/24.11.2021 (6109 Β') αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίστηκε ο αριθμός των θέσεων (σύνολο δεκατρείς (13) θέσεις) που

θα πληρωθούν από προστατευόμενα από το ν. 2643/1998 άτομα. Για την προκήρυξη των θέσεων αυτών, αρμόδιος φορέας είναι η Δ.ΥΠ.Α.

Στο πλαίσιο των Προγραμματισμών Προσλήψεων τακτικού προσωπικού ετών 2022 και 2023, εγκρίθηκε η κίνηση διαδικασιών πλήρωσης συνολικά τριακοσίων εβδομήντα οκτώ (378) θέσεων Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής εκπαίδευσης για την κάλυψη των αναγκών του Φορέα. Εκ των ανωτέρω σαράντα έξι (46) θέσεις έχουν παρακρατηθεί προς πλήρωση με τις ειδικές διατάξεις που προβλέπονται από το άρθρο 6 του Ν. 4765/2021 (πλήρωση με άτομα με αναπηρία τουλάχιστον με 50%). Για την πλήρωση των υπόλοιπων τριακοσίων τριάντα δυο (332) θέσεων:

Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) εξέδωσε την 2Γ/2022 Πρόσκληση-Προκήρυξη σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4765/2021 (πρώτο στάδιο).

Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) έχει προβεί στην έκδοση των με αρ.2ΓΒ/2023 (ΦΕΚ 31/τ. ΑΣΕΠ/29-09-2023) και της 3ΓΒ/2023 (ΦΕΚ 51/τ. ΑΣΕΠ/13-12-2023) Προκηρύξεων για την πλήρωση με σειρά προτεραιότητας συνολικά τριακοσίων τριάντα δύο (332) θέσεων στο Φορέα.

Συγκεκριμένα, εκατόν σαράντα μια (141) θέσεις μόνιμου προσωπικού Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και εκατόν ενενήντα μια (191) θέσεις κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης στον e-ΕΦΚΑ.

Έχουν εκδοθεί από το ΑΣΕΠ οι οριστικοί πίνακες διοριστέων κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης της Προκήρυξης 2ΓΒ/2023 ΑΣΕΠ και έχει εκδοθεί η απόφαση κατανομής από το Υπουργείο Εσωτερικών. Επιπλέον, έχουν εκδοθεί αποφάσεις διορισμού για εκατόν οχτώ (108) διοριστέους Τεχνολογικής Εκπαίδευσης ενώ η διαδικασία για τους υπόλοιπους διοριστέους βρίσκεται σε εξέλιξη.

Έχουν εκδοθεί από το ΑΣΕΠ οι οριστικοί πίνακες διοριστέων κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης οι οποίοι δημοσιεύτηκαν στο ΦΕΚ 3957/τ. Γ'/04-12-2024 και βρίσκεται σε εξέλιξη η αποστολή προσκλήσεων στους διοριστέους για την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τον διορισμό τους.

Στο πλαίσιο του ετήσιου Προγραμματισμού Προσλήψεων έτους 2024, εγκρίθηκε με την ΠΥΣ 26/31-10-2023 η πλήρωση συνολικά εκατόν πενήντα πέντε (155) θέσεων μέσω διαδικασίας προσλήψεων ΑΣΕΠ σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4765/2021, δεκαεννέα (19) εκ των οποίων με τις ειδικές διατάξεις που προβλέπονται από το άρθρο 6 του ίδιου νόμου (πλήρωση από άτομα με αναπηρία τουλάχιστον 50%) από τους Προγραμματισμούς Προσλήψεων των ετών 2022, 2023 και 2024.

Οι συνολικά εξήντα πέντε (65) θέσεις που έχουν παρακρατηθεί προς πλήρωση με τις ειδικές διατάξεις που προβλέπονται από το άρθρο 6 του Ν. 4765/2021 (πλήρωση με άτομα με αναπηρία τουλάχιστον με 50%) από τους Προγραμματισμούς Προσλήψεων των ετών 2022, 2023 και 2024 έχουν ενταχθεί από το ΑΣΕΠ στην προκήρυξη 6Κ/2024, η οποία δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 44/τ. ΑΣΕΠ/08-10-2024.

Στο πλαίσιο του ετήσιου Προγραμματισμού Προσλήψεων έτους 2025, εγκρίθηκε με την ΠΥΣ 51/30-09-2024 η πλήρωση συνολικά διακοσίων είκοσι (220) θέσεων μέσω διαδικασίας

προσλήψεων ΑΣΕΠ σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4765/2021, είκοσι έξι (26) εκ των οποίων με τις ειδικές διατάξεις που προβλέπονται από το άρθρο 6 του ίδιου νόμου (πλήρωση από άτομα με αναπηρία τουλάχιστον 50%).

Επιπρόσθετα, σας γνωρίζουμε ότι στο πλαίσιο του Β΄ κύκλου Κινητικότητας 2024 εγκρίθηκε η κάλυψη θέσεων με μετάταξη στον e-ΕΦΚΑ συνολικά εβδομήντα εννέα (79) οργανικών θέσεων τακτικού προσωπικού με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και η διαδικασία βρίσκεται στο στάδιο υποβολής αιτήσεων από ενδιαφερόμενους υπαλλήλους.

Τέλος, σημειώνεται ότι η Διοίκηση του e-ΕΦΚΑ καταβάλλει προσπάθεια ψηφιακού μετασχηματισμού του Φορέα με απώτερο σκοπό τη δημιουργία νέων δυνατοτήτων εξυπηρέτησης των πολιτών, διευρύνοντας τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών και αξιοποιώντας τους μηχανισμούς διαλειτουργικότητας, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η προσέλευση ασφαλισμένων και συνταξιούχων στις Τοπικές Διευθύνσεις και να αποφευχθεί η ταλαιπωρία του.

Όσον αφορά στα θέματα στέγασης, σας γνωρίζουμε ότι σε όλα τα κτίρια που στεγάζονται Υπηρεσίες των ΚΕ.Π.Α. υφίστανται κατάλληλες – κατά το δυνατόν - συνθήκες στους χώρους αναμονής. Όσον αφορά στον κλιματισμό των χώρων, ο οποίος λειτουργεί σε όλα τα κτίρια, τυχόν προβλήματα που προκύπτουν επιλύονται άμεσα, μέσω ενεργών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών συντήρησης κλιματισμού. Επιπλέον, σημειώνεται ότι στη συντριπτική πλειοψηφία των προαναφερόμενων κτιρίων, οι υποδομές είναι κατάλληλες για την επίτευξη της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία. Στην περίπτωση που επισημαίνονται δυσλειτουργίες στις ανωτέρω υποδομές γίνονται όλες οι απαιτούμενες ενέργειες, το ταχύτερο δυνατόν, για την άρση των προβλημάτων, είτε στα ιδιόκτητα κτίρια (με ενέργειες της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών) είτε στα μισθωμένα κτίρια (με ενέργειες του ιδιοκτήτη του κτιρίου, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Στέγασης). Σχετικά με τα αναφερόμενα επιπρόσθετα μέτρα πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία όρασης, δεδομένου ότι πρόκειται για πρόσθετες - σχετικά πρόσφατες - απαιτήσεις, γίνονται οι απαιτούμενες ενέργειες από την αρμόδια Υπηρεσία (επιτόπου αυτοψίες και μελέτες) προκειμένου να σχεδιαστούν και να συμπληρωθούν τα απαιτούμενα μέτρα.

Επίσης, σας γνωρίζουμε ότι η Διεύθυνση Στέγασης του e-ΕΦΚΑ διεξάγει διαγωνισμούς μίσθωσης ακινήτων για τη στέγαση υπηρεσιών του Φορέα συμπεριλαμβανομένων και των χώρων για την διεξαγωγή των επιτροπών ΚΕ.Π.Α., σύμφωνα με τις εγκεκριμένες από το Δ.Σ. του Φορέα προδιαγραφές. Μεταξύ των χαρακτηριστικών που πρέπει να πληρούνται για την αποδοχή των προσφερόμενων ακινήτων, είναι και η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, εγκύων, ηλικιωμένων, τυφλών κ.λπ (ύπαρξη ράμπας, κατάλληλες διαστάσεις ανελκυστήρων και διαμορφωμένα WC για χρήση από άτομα με ειδικές ανάγκες κ.λπ), κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν.4067/2012, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Σε κάθε περίπτωση, η συνεργασία της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών, ως κατ' εξοχήν σχετική με το αντικείμενο, είναι ευπρόσδεκτη και επιθυμητή.

14.Αίτημα για προσλήψεις βάσει του ν.2643/1998 (Α' 220):

Όσον αφορά στον ιδιωτικό τομέα, η δημιουργία ή διατήρηση συγκεκριμένων ειδικοτήτων ανήκουν στη βούληση του εργοδότη. Όσον αφορά στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, ισχύουν τα ακόλουθα:

Με τον ν.4765/2021 (Α' 6) άλλαξε το καθεστώς προσλήψεων στο Δημόσιο για τις ειδικές κατηγοριών πληθυσμού που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.2643/1998. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 61 καταργήθηκαν οι διατάξεις που αφορούν προσλήψεις ειδικών κατηγοριών πληθυσμού μέσω του ν.2643/1998 στο Δημόσιο, καθώς και στα ΝΠΙΔ που προσλαμβάνουν μέσω προκηρύξεων ΑΣΕΠ. Επιπλέον, στον ίδιο νόμο προβλέπεται ότι οι κατηγορίες αυτές θα συμμετέχουν στις σχετικές διαδικασίες μόνο μέσω του γενικότερου πλαισίου των προκηρύξεων του Α.Σ.Ε.Π.

Όσον αφορά τις προσλήψεις τυφλών τηλεφωνητών, καθώς και δικηγόρων με αναπηρία 50% τουλάχιστον, στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας και οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 13 του άρθρου 2 του ν.2643/1998, εξαιρούνται εν τοις πράγμασι από την υποχρέωση της παρ. 10 του ίδιου άρθρου, καθώς προσλαμβάνουν πλέον προσωπικό στο πλαίσιο του ΑΣΕΠ. Πάντως, αποσαφηνίζεται ότι οι διατάξεις για πρόσληψη δικηγόρων αφορούν όλους τους δικηγόρους με ποσοστό αναπηρίας 50% τουλάχιστον και όχι μόνο τα άτομα με οπτική αναπηρία, όπως σαφώς διατυπώνεται στις διατάξεις αυτές.

Κατόπιν των ανωτέρω, αρμόδιο επί των σχετικών αιτημάτων είναι το συνενωτώμενο Υπουργείο Εσωτερικών, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει και η τυχόν δημιουργία νέων κλάδων και ειδικοτήτων στον Δημόσιο Τομέα (βλ. π.δ. 85/2022, ΦΕΚ Α' 232).

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ